

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. XX. Cap. 1. de Pœnitentiâ & Remissione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

CAPUT XX.

Caput I. de Pœnitentiâ & remissione.

Fert hoc *Caput*, correctionem secretam non sufficere pro peccatis manifestis. Textus hic evidentem relationem habet cum *cap. 8. Sess. XXIV. de reform.* ubi Concilium in verbis Apostoli instat, qui jubet, ut publicè corrigantur, qui publicè delinquant, cùmque dixisset, peccato publico, se intelligere crimen palàm admissum coram multis personis, ità, ut dubium non sit, scandalum ex eo natum esse, præcipit imponi pœnitentiam publicam gravitati criminis proportionatam, ut in viam rectam reducantur ii, quos crimen ab eâ dejecerat; & permittit Episcopo mutare in pœnitentiam secretam, genus hoc pœnitentiæ publicæ, quoties id necessarium aut utile judicabit. Propter hanc itaque relationem *FAGNANUS* hic *caput* hoc exponit, petitque, an locum habeat in Confessariis & in Pœnitentiariis? CIRCÀ quod relatis rationibus in utramque partem atque Autoribus, à quibus desumptæ sunt, quorum numerus longè major affirmativam, quàm negativam tuetur, posteriorum opinionem amplectitur, qui vetustiores & insigniores sunt cæteris, respondetque ad rationem è contrariâ consuetudine petitam; 1. Eam posse locum habere ergà simplices Confessarios, qui pœnitentiam publicam quamdiù viguit, numquam imposuerunt, sed allegari non posse adversus Pœnitentiarios, qui circa pœnitentiam exercent potestatem reservatam Episcopo; ad quem semper impositio pœnitentiæ pertinet.

2. Quòd si fuerit consuetudo contraria, ipsa à Tridentino fuit abrogata, ideoque Concilia Provincialia postea habita jubent, ut restituatur ritus pœnitentiæ publicæ, laudatque Autor in hanc rem Concilia Mediolanensia, quorum prioris verba refert, quæ disertiora esse dicit. Tribuit Confessariis facultatem imponendi pœnitentias publicas pro peccatis publicis, aut eam in eis agnoscit, jubetque, ut illà utantur, & identidem vetat, ne illas in pœnitentias secretas convertant sine licentiâ Episcopi.

In fine subjicit duas Definitiones Congregationis. Prima declarat procul dubio esse, Confessarios, maxime Pœnitentiarios Episcoporum, posse ac debere imponere pœnitentias publicas pro peccatis publicis, sed dubium esse, an Concilium iis tribuat hanc facultatem, ideoque fatius esse nihil circa hoc scripto tradere ad securitatem Confessariorum & Pœnitentium.

2. Definuitur, laudatum Decretum non complecti Regulares, eos maxime, quorum Constitutiones ferunt, delinquentes coercendos esse intrâ Monasterium.

CAPUT XXI.

Caput I4. de ætate & qualitate præsciendorum.

Textus hic insinuat, Episcopum sedulò scrutari debere eos, quibus animarum curam committit, & sic de eorum capacitate certum fieri, jubendo, ut Episcopi diligenter Presbyteros, aut per se ipsos, aut per alios, huic idoneos muneri erudiant circa Officia Divina & Sacramenta. Hinc *FAGNANUS* occasionem accepit fusè exponendi *cap. 18. Sess. XXIII. de reform.* quod concursum ad Curas instituit, per quem illæ conferuntur ei, qui in concursu dignior, aut utilior judicatus est post accuratum scrutinium, quod exequitur in pluribus quæstionibus, quas solvit aut per verba Concilii, aut per Definitiones Congregationis à Pontifice approbatas. 1. Est, an concursus locum habeat in Dignitatibus Ecclesiarum Cathedralium, aut Collegialium, animarum curâ gravatarum, & in Beneficiis istarum Ecclesiarum, qui curam illam vicissim exercent? Relativè casibus,

qui acciderant, & iis, quæ in variis Congregationis Confessibus acta fuerant, dicit, approbante Pontifice statutum fuisse, concursum locum non habere in his Dignitatibus, neque in istis Beneficiis.

2. Est, an Prioratus Regulares Ecclesiarum olim Collegialium, qui solent in Commendam conferri, concursui subjaceant? Respondetque negativè; quia concursus locum non habet in Curis Regularibus; atque hi Prioratus, quamvis in Commendam Clericis Sæcularibus dati à tempore diuturno, sunt Curæ Regulares; laudatque in probationem Decreta Congregationis, quæ à concursu immunes declarat Prioratus Regulares, animarum curâ oneratos, quamvis vulgò Clericis Sæcularibus in Commendam conferantur.

3. Est, an decem dies, aliudve tempus, quod Episcopus ad concursum præstitueret, numerentur à die cognita Vacationis, aut à die, quâ Episcopus concursum proponit? Respondetque, Episcopum, aut alium quemvis, qui Curæ providere debet, ad proponendum concursum habere tantundem temporis, quantum ad providendum Curæ tempus, hoc est Mensum sex, in Diocæsi ubi alternativa locum habet, posito quòd Cura vacaverit in Mensibus Ordinarii, & quatuor Mensum tantum, cùm vacavit in Mensibus Pontifici reservatis. Ad probandum, Episcopum proponere posse concursum tam sub finem, quàm sub medium, aut initio temporis illius, laudat verba Concilii, quod loquens de deputatione deservientis ad regendam Curam, donec collata sit per concursum, dicit, eum id facere debere, statim atque vacationem noverit; & loquens de publicatione concursus, non inserit hanc circumstantiam: adjicit etiam, quòd, cùm finis concursus non sit providere Curis celeriter, sed eligere bonos Curatos, fieri potest, ut sit necessarium publicationem differre, vel ad expectandum aliquem, qui dotibus requisitis instructus esse cognoscitur, vel ad scribendum ad loca diversa, ut detegantur tales personæ, quæ invitentur ad concursum. Hæc est igitur causa: propter quam Concilium permittit Episcopo tempus concursus præstituti prorogare, ut scribantur Nomina eorum, qui concurrere debent, & quòd Episcopus prævidet nullum alium se futurum, qui eos vincere possit, quorum nomina descripta sunt, procedere potest ad scrutinium, ante finem temporis ad inscriptionem dati; & sic factum scrutinium valet, si nemo appareat, qui queratur se læsum esse. Sic definitur Congregatio, nec non scrutinium inceptum ultimâ die temporis præstituti legitimum esse, modò omnes, qui descripti erant, scrutinium subierint, antequam exierint Scrutatores, atque Episcopus elegerit. Interest Ecclesiæ, Episcopi, & Concurrentium, Episcopum posse differre publicationem concursus, sicut ejus tempus prorogare valet. Denique, talis est usus universalis Episcoporum; hic autem usus optima est probatio, quòd sensus Decreti, de quo agitur, suprâ datus legitimus sit.

Licet igitur Episcopo concursum publicare, cùm libuerit, modò id faciat intrâ tempus visum sibi competens ad dignè providendum Curæ.

4. An Concurrentium rejecti jus habeant appellandi à judicio Scrutorum, & à provisione factâ ab Episcopo? Multis in utramque partem relatis, concludit *FAGNANUS*, eos id posse, & Congregationem Generalem post maturam deliberationem sic definiisse.

5. Spectat durationem potestatis Scrutorum Synodaliū, & quaritur, an Episcopus quibusdam mortuis ante expirationem potestatis ipsorum, alios substituere possit extrâ Synodum? *FAGNANUS*, supponens hanc potestatem, juxtâ Concilium unico tantum anno durare, respondet 1. Quòd si moriantur omnes intrâ annum, oportet, juxtâ Decretum *CLEMENTIS VIII.* circa id editum, ut Episcopus sex eligat inter veteres, & eos defunctorum loco subroget; si sex non occurrant, deficientes suppleat ex novis, quos à Capitulo